

Arbetslivskommissionen för hästhushållning och djurskötsel, lägesbild 2018–2019

Arbetslivskommissionen för hästhushållning och djurskötsel har utarbetat en lägesbild över kvaliteten på genomförandet av yrkesprov och bedömningen av kunnande inom sitt område. Till arbetslivskommissionernas uppgifter hör att årligen producera information om kvaliteten på genomförandet av yrkesprov och bedömningen av kunnandet inom den egna branschen (Statsrådets förordning om yrkesutbildning 673/2017). För detta uppdrag har arbetslivskommissionerna haft tillgång till uppgifter om uppföljning, bedömning och respons, bland annat utbildningsförvaltningens statistik- och styrningstjänster och i den nationella informationsresursen KOSKI.

Uppgifterna om utförda studieprestationer 2018 gjordes tillgängliga för kommissionerna våren 2019. Eventuella korrigeringar som läroanstalterna har gjort i KOSKI-informationen efter denna tidpunkt visas inte i denna lägesbild. Detta gäller även statistiken över mängden utförda studieprestationer 2019 som tagits fram ur informationsresursen KOSKI i början av 2020. De granskade prestationsmängderna publiceras senare i utbildningsförvaltningens statistiktjänst Vipunen.fi.

De uppgifter som har utnyttjats i lägesbilden har plockats direkt från informationsresursen KOSKI i den form som läroanstalterna har uppgett dem. Statistiken kan innehålla bristfälliga eller felaktiga uppgifter. Till exempel på grund av tekniska orsaker har alla uppgifter som antecknats i läroanstalternas egna studiehänteringssystem inte överförts korrekt till KOSKI. Dessa uppgifter statistikförs under punkterna "inga uppgifter"/"har inte meddelats".

Även kommissionernas besöksrapporter, begäran om rättelse och utlåtanden har använts som källmaterial.

Antal avlagda examina och examensdelar

Examens- och examensdelsprestationer	2018	2019	2018	2019
	hela examen	hela examen	examensdelar	examensdelar
Grundexamen inom hästhushållning	290	198	2 758	2 239
Yrkesexamen i djurskötsel**		348		1 237
Kompetensområdet för djurskötsel på kliniker		155		
Kompetensområdet för skötsel av djurparksdjur		2		
Kompetensområdet för djurpensionat		31		
Kompetensområdet för träning av djur		63		
Kompetensområdet för djuraffärer		14		
Kompetensområdet för hundmassage		26		
Kompetensområdet för skötsel av försöksdjur		16		
Kompetensområdet för trimning av djur		37		
Tomma		4		
Yrkesexamen inom hästhushållning	7	60	107	365
Kompetensområdet för skoning av hästar	2	9		
Kompetensområdet för ridundervisning		8		
Kompetensområdet för produktion av tjänster inom travträning		9		
Kompetensområdet för produktion av tjänster inom hästunderstödd verksamhet		9		
Kompetensområdet för produktion av tjänster inom hästuppfödning		2		
Kompetensområdet för tillverkning av hästuprustning		3		
Kompetensområdet för utbildning och träning av ridhästar		2		

Kompetensområdet för produktion av tjänster inom hästmassage	4	16		
Tomma	1	2		
Specialyrkesexamen i djurskötsel	0	0	0	0
Specialyrkesexamen inom hästhushållning	8	12	29	44
Kompetensområdet för ledning av verksamheten vid häststall		1		
Kompetensområdet för ridundervisning	8	1		
Kompetensområdet för ledning inom hästsporten		9		
Kompetensområdet för expert inom hovslageri				
Tomma		1		
Yrkesexamen för djurskötare	330	0	924	0
Kompetensområdet för djurskötsel på kliniker	122			
Kompetensområdet för skötsel av djurparksdjur	11			
Kompetensområdet för djurpensionat	34			
Kompetensområdet för träning av djur	72			
Kompetensområdet för djuraffärer	8			
Kompetensområdet för hundmassage	28			
Kompetensområdet för skötsel av försöksdjur	4			
Kompetensområdet för trimning av djur	42			
Tomma	9			
Yrkesexamen för hästtränare	57	12	137	22
Kompetensområdet för tillverkning och reparation av hästutrustning	5	1		
Kompetensområdet för travträning	10			
Kompetensområdet för massage av häst	40	4		
Kompetensområdet för utbildning av ung-, dressyr- eller hopphästar		1		
Tomma	2	6		
Yrkesexamen för hovslagare	23	13	69	39
Specialyrkesexamen för skötare av försöksdjur	4	0	16	0
Yrkesexamen för ridlärare	4	0	12	2
Specialyrkesexamen för ridlärare	2	0	1	1
Specialyrkesexamen för stallmästare	15	1	52	2
Totalt	735	644	4 086	3 951

* Uppgifterna är hämtade 25.2.2019 (för 2018) och 15.1.2020 (för 2019) och uppgifterna har inte uppdaterats efter detta. Prestationerna för examensdelarna omfattar inte examensdelar som uppgetts vara lokala.

** på grund av tekniska orsaker innehåller prestationer i yrkesexamen i djurskötsel för 2019 även prestationer i yrkesexamen för djurskötare.

Målet med studierna per examensdel (antal)	2018	2019	2018	2019
	hela examen som mål	hela examen som mål	examensdelar som mål	examensdelar som mål
Grundexamen inom hästhushållning	2 537	2 021	221	218
Yrkesexamen i djurskötsel	888	1 189	17	48
Yrkesexamen inom hästhushållning	104	333	3	32
Specialyrkesexamen i djurskötsel	0	0	0	0
Specialyrkesexamen inom hästhushållning	29	44	0	0
Yrkesexamen för djurskötare	11	0	0	0
Yrkesexamen för hästtränare	132	22	3	0
Yrkesexamen för hovslagare	69	39	0	0
Specialyrkesexamen för skötare av försöksdjur	16	0	0	0
Yrkesexamen för ridlärare	7	1	5	1
Specialyrkesexamen för ridlärare	1	1	0	0
Specialyrkesexamen för stallmästare	52	1	0	1
Totalt	3 846	3 651	249	300

Diskussion

Utvecklingen av antalet examina och examensdelar, marginellt avlagda examina eller kompetensområden

Inom hästhushållningen kan man konstatera att antalet personer som avlagt grundexamen har minskat, medan antalet personer som avlagt yrkesexamen har ökat.

Specialyrkesexamen i djurskötsel är en ny examen, med endast två anordnartillstånd och det ena är nytt.

Inom yrkes- och specialyrkesexamina ökar antalet avlagda examensdelar.

Yrkesexamen inom hästhushållning: ny examen där flera tidigare yrkesexamina inom branschen slagits samman.

Anordnande av examina

Examen	Anordnartillstånd	Aktiva anordnare
Yrkesexamen i djurskötsel	14	13
Specialyrkesexamen i djurskötsel*	2	0
Yrkesexamen inom hästhushållning	6	6
Specialyrkesexamen inom hästhushållning	3	2
Grundexamen inom hästhushållning	9	8
INNEHÅLLER INTE EXAMINA SOM ÄR I EN ÖVERGÅNGSTID		
* i kraft 1.1.2019		

* aktiviteten bestäms utifrån om utbildningsanordnaren/läroanstalten registrerat examens- eller examensdelsprestationer i den KOSKI-data från 2018 eller 2019 som tillställts kommissionen.

Uppgifterna är hämtade 25.2.2019 (för 2018) och 15.1.2020 (för 2019) och uppgifterna har inte uppdaterats efter detta.

Diskussion

Ändringar i antalet examina och anordnartillstånd

Det har inte skett väsentliga förändringar i antalet anordnartillstånd.

Anordnande av examina och fördelning av examens/examensdelsprestationer mellan utbildningsanordnare, täckning geografiskt och språkligt

Kvantitativt sett anordnas flest examina i södra Finland, men i övrigt fördelas tillstånden och de aktiva anordnarna mellan olika delar av Finland.

Grundexamen inom hästhushållning: jämnt fördelad i hela Finland. År 2018 avlades 2,76 procent av examina på svenska och 2019 3,54 procent.

Alla yrkes- och specialyrkesexamina inom hästhushållning har avlagts på finska.

Yrkesexamen i djurskötsel: 2018 avlades 4,92 procent på svenska, 2019 3,74 procent.

Inom djurskötseln skiljer sig en utbildningsanordnare i huvudstadsregionen som är klart större än de andra anordnarna ur mängden. För de övriga är antalet examina jämnare fördelat.

Inom hästhushållningen skiljer sig två utbildningsanordnare, som finns i Tavastland och Savolax, ur mängden.

Kvaliteten på genomförandet av yrkesprov och bedömningen av kunnande

	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019
Fördelningen av miljöer där yrkesprov genomförs	arbetsplats	arbetsplats	läroanstalt	läroanstalt	arbetsplats + läroanstalt	arbetsplats + läroanstalt	inga uppgifter	inga uppgifter
Grundexamen inom hästhushållning*	25,1 %	34,2 %	32,5 %	22,6 %	6,8 %	7,0 %	35,6 %	36,2 %
Yrkesexamen i djurskötsel*	46,5 %	40,3 %	5,2 %	2,8 %	4,1 %	7,4 %	44,2 %	49,6 %
Yrkesexamen inom hästhushållning*	13,1 %	43,8 %	24,3 %	24,1 %	5,6 %	8,8 %	57,0 %	23,3 %
Specialyrkesexamen i djurskötsel*	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Specialyrkesexamen inom hästhushållning*	0,0 %	50,0 %	41,4 %	27,3 %	55,2 %	22,7 %	3,5 %	0,0 %
Yrkesexamen för djurskötare	63,6 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	36,4 %	0,0 %
Yrkesexamen för hästränare	44,5 %	13,6 %	10,2 %	72,7 %	0,7 %	0,0 %	44,5 %	13,6 %
Yrkesexamen för hovslagare	33,3 %	33,3 %	49,3 %	59,0 %	0,0 %	0,0 %	17,4 %	7,7 %
Specialyrkesexamen för djurskötare	100,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Yrkesexamen för ridlärare	66,7 %	100,0 %	33,3 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Specialyrkesexamen för ridlärare	0,0 %	0,0 %	100,0 %	100,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Specialyrkesexamen för stallmästare	44,2 %	100,0 %	34,6 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	21,2 %	0,0 %
Medeltal	36,4 %	34,6 %	27,6 %	25,7 %	6,0 %	3,8 %	21,6 %	10,9 %

*gällande examen

Bedömare (2019)	arbetslivet + lärare/utbildningsanordnare	endast lärare/utbildningsanordnare	endast arbetslivet	inga uppgifter
Grundexamen inom hästhushållning*	50,7 %	14,0 %	0,1 %	35,2 %
Yrkesexamen i djurskötsel*	48,8 %	2,7 %	0,0 %	48,5 %
Yrkesexamen inom hästhushållning*	67,9 %	13,2 %	0,0 %	18,9 %
Specialyrkesexamen i djurskötsel*	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Specialyrkesexamen inom hästhushållning*	68,2 %	31,8 %	0,0 %	0,0 %
Yrkesexamen för djurskötare	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Yrkesexamen för hästtränare	86,4 %	0,0 %	0,0 %	13,6 %
Yrkesexamen för hovslagare	92,3 %	0,0 %	0,0 %	7,7 %
Specialyrkesexamen för skötare av försöksdjur	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Yrkesexamen för ridlärare	100,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Specialyrkesexamen för ridlärare	100,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Specialyrkesexamen för stallmästare	100,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Medeltal	59,5 %	5,1 %	0,0 %	10,3 %

*gällande examen

Studeranderespons	Slutenkät/yrkesprov
Grundexamen inom hästhushållning*	4,0
Yrkesexamen i djurskötsel*	4,8
Yrkesexamen inom hästhushållning*	3,5
Specialyrkesexamen inom hästhushållning*	4,0
Medeltal	4,1

* gällande examen, antalet respondenter för övriga examina för litet för statistikföring.

** granskningsperioden för studeranderespons är 7/2018–9/2019. Bedömningsskala 1–5, där (5) helt av samma åsikt, (4) nästan helt av samma åsikt, (3) delvis av samma och delvis av annan åsikt, (2) nästan helt av annan åsikt, (1) helt av annan åsikt.

Diskussion

Läroanstaltsprov/alla yrkesprov: andelen under punkten inga uppgifter är ganska stor. Det är svårt att föra diskussion utifrån detta, eftersom slutsatserna kan bli felaktiga.

Genomförande av tvåpartsbedömning av kunnande

Antalet under punkten inga uppgifter är för vissa examina ganska stort. Det är svårt att föra diskussion utifrån detta, eftersom slutsatserna kan bli felaktiga. Specialyrkesexamen inom hästhushållning: endast lärare/utbildningsanordnare som bedömare för över 30 procent av prestationerna. Kommissionen fick inga skäl och motiveringar till detta.

Motiveringar för ordnande av yrkesprov vid läroanstalter

Planerna för bedömning av kunnande har inte varit tillgängliga under besöken. Kommissionen har inte fått veta motiveringarna till att yrkesprov ordnas vid läroanstalterna.

Rättelser av bedömning

Två begäran om rättelse av bedömning har lämnats in. Kommissionen konstaterade att dessa var ogrundade. Begäran om rättelse av bedömning kunde kanske ha undvikits om motiveringarna till vitsordet hade antecknats noggrannare.

Planer för bedömning av kunnande

Planerna för bedömning av kunnande var inte tillgängliga under besöken, eftersom de ännu inte utarbetats. Ministeriet har lämnat kommissionen 14 begäran om utlåtande om planer för bedömning av kunnande. Kommissionen har i fyra fall i sitt utlåtande förordat beviljande av anordnartillstånd. En del av begäran om utlåtande har lämnats in under fasen för hörande av utbildningsanordnaren. De inlämnade planerna har haft många fel och brister.

Genomförandet av den personliga tillämpningen i praktiken

Enligt intervjuerna fungerar den personliga tillämpningen och man kan hantera processerna trots att det skriftliga materialet ännu har varit bristfälligt.

Utvecklingsområden i utbildningsanordnarnas verksamhet

På ett allmänt plan: användning av enbart lärare som bedömare samt avsaknad av pedagogisk kompetens hos lärare som bedömer.

Hur väl fungerar examensgrunderna

Diskussion

Examensgrundernas arbetslivsmotsvarighet

Examensgrunderna är arbetslivsorienterade och fungerande.

Genomförande av valfrihet vid avläggande av examina

Kommissionen har inte kännedom om problem med valfriheten.

Behov av ytterligare anvisningar i fråga om kraven på yrkesskicklighet i examensdelarna eller sätten att påvisa yrkesskickligheten

Erfarenheter av hur de nya examensgrunderna fungerar

Under vårvintern 2019 skickade arbetslivskommissionen en enkät till arbetsplatserna inom hästhusållning om hur examina och yrkesprov genomförs. Sammanlagt 128 företag svarade.

Sammanställt från enkätens sammandrag:

Företagaren får i 51,2 procent av fallen tillräckligt med instruktioner för att kunna handleda dem som avlägger examina och för bedömning av yrkesprov (examensdelarnas exakta innehåll, specifika mål för varje examinand, tidtabeller för yrkesprov).

Fördelningen av uppgifterna inom handledning och bedömning av examinanderna mellan utbildningsanordnaren och arbetsplatsen är tydlig i 38,0 procent av fallen. Man önskar kontinuerlig kontakt med utbildningsanordnaren, särskilt vid nya arbetsplatser (lärare som bekantar sig med/handleder på arbetsplatsen).

Det som ska bedömas beskrivs till 61,3 procent tydligt i utbildningsanordnarens anvisningar.

Utbildningsanordnaren samlar till 21,4 procent in/ger feedback till företaget om genomförandet av yrkesproven.

I 58,3 procent av företagen önskas mera utbildning om bedömning. Vissa bedömningsobjekt är omfattande och svåra att bedöma.

Man önskade ett nationellt, fungerande samarbetsnätverk för utbildningsanordnarna och arbetsplatserna.

Man önskade också att utbildningsanordnaren bättre ska säkerställa examinandens tillräckliga kunskapsnivå och beredskap att förbereda sig inför yrkesprov när han eller hon kommer till arbetsplatsen.

Det konstaterades att läroanstaltens ramar garanterar enhetliga förhållanden och bedömare för dem som avlägger examen, i synnerhet vid yrkesprov inom ridning (bl.a. ridbanor).